

PIÁRFUTÁR

**Én is neked adnám
kerek kis sajtocskám,
de az út hosszú volt,
s lukas a tarisznyám.
Talán elvesztettem,
esetleg megettem?
Amíg ideértem,
bíz' elfelejtettem...!**

SIESSÜNK, NE KÉSSÜNK!

A SZEPIPRESS jelenti

ADugonics András Piarista Gimnáziumban a karácsonyi vakáció 2009. december 19-től 2010. január 3-ig tart. A szünet utáni első tanítási nap: január 4.

Ebben a tanévben január 3. és 6. között lesz a téli túra, melynek úti célja a Balaton-felvidék. A túra vezetője Németh Attila tanár úr.

Sítábort január 3-tól 8-ig tartunk az ausztriai Gerlitzben. A túrát Koczor Kristóf tanár úr szervezi.

A2009-2010. tanév első feléve január 15-én ér véget. Diákjaink január 22-én kapják meg félévi bizonyítványukat. Fogadóórát január 29-én tartanak iskolánk oktatói. Bejelentkezni a szokásos módon, telefonon vagy a www.szepi.hu honlapon lehet.

IMPRESSZUM

KIADJA Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával.
Számlaszám: 10402805-28012423-00000000

SZERKESZTŐSÉG:

6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.
T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003.

FELELŐS KIADÓ: Pető Gábor SP

SZERKESZTŐ: Mészáros Ferenc

NYOMÁS: Juhász Nyomda

Megjelenik havonta, 450 példányban.

Kizárólag belső terjesztésre.

DÖK jó!

Örömmel értesítlek benneteket, hogy a sikeresen lezajlott Patrocínium után DÖK-ötök továbbra is mozgásban van. Elkezdünk ötleteket gyűjteni és programokat szervezni Nektek. Az osztályokban szétszított lapokra vagy a DÖK-képviselőtöknél bátran dobjátok fel az ötleteiteket, észrevételeiteket.

Elkezdünk néhány verseny, program szervezését, mint például az adventi áhitat, különböző előadások, tanulmányi versenyek, új házibajnokságok. A TévÉ

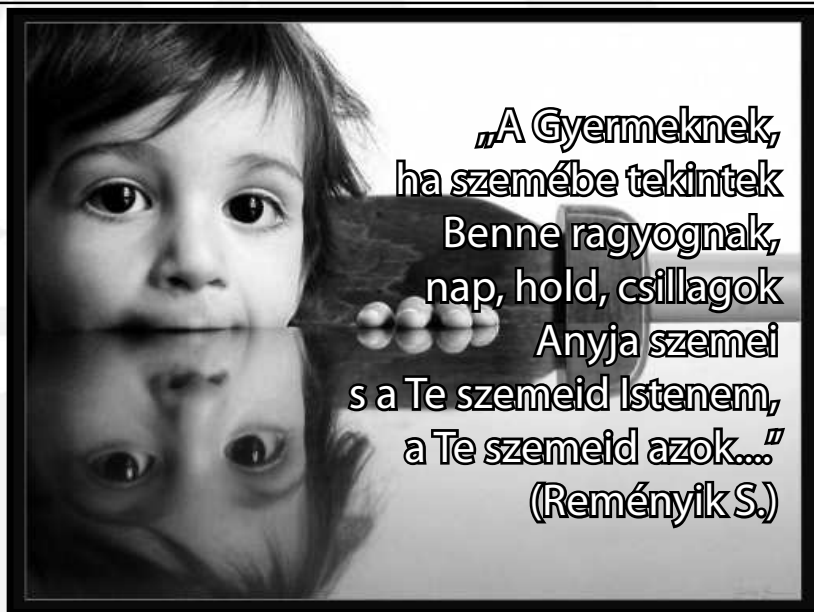
megreformálását is célul tűztük ki (ja és jöhetnek az ötletek a TévÉ nevére). Emellett igyekszünk koncerteket és jótékonyági programokat is megvalósítani.

Ezen felül, hogy felgyorsítsuk a munkát, a gyűlések számát havi egyről kettőre emeltük, így jobb, több és aktuálisabb programot tudunk elindítani. Ezekhez a megmozdulásokhoz kérünk Titeket: támogassátok a DÖK-öt, és vegyetek részt a programokban, mert csak így lehet bármit is megvalósítani.

Bóka Ferenc – Szebellédi Áron

SzePi 10 – patrocíniumi élőkép

„A Gyermeknek,
ha szemébe tekintek
Benne ragyognak,
nap, hold, csillagok
Anyja szemei
s a Te szemeid Istenem,
a Te szemeid azok...”
(Reményik S.)

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Merre tűntél, hova lettél
Völgyek, halmok friss virága?
Mért halványulsz, miért hervadsz
Erdők, berkek még zöld ága?”
(Gyulai Pál)

PIÁRFUTÁR

Bál, jobb bál...

Kedves Fiúk!

Elmesélem most Nektek néhány szóban, hogyan is éltem meg az első igazi bálomat.

Sokat jártunk táncolni a lányokhoz, nagyon sokat. De mindig jó volt köztetek lenni. Jó volt látni, hogy a kezdeti bukdácsolások és félénk kézfogások hogyan alakultak át szép lassan háttározott, ugyanakkor egyre finomabb mozdulatokká. Öröm volt látni, hogy a közös évek alatt szinte osztálytársak lettetek, és vicces volt érzékelni, hogy a tánciskolák idején egy kicsit csinosabb és illatosabb volt mindenki, mint általában. Jó volt újra fiatalnak lenni Veletek! Sokat neveltünk együtt, egymáson. (Főleg Ti, mikor Gutai tanárnóvel angolkeringőztünk, és gyakorlatilag mindenki vel „karamboloztunk” a parketten.)

Kérdeztétek a szalagtűző szentmise napján, hogy izgulok-e. Akkor még nem izgultam, de mikor ott álltunk az aulában, várva, hogy a többi osztály elinduljon a templomba, és főleg, mikor már mindenki minket nézett... szóval akkor egy kicsit megint a régi vizsgaidőszakok izgalmi törtek rám.

Magyartanárotok beszéde alatt aztán megnyugodtam. Jó volt. Rólatok szólt. Aztán az is megnyugtató, hogy az osztálytitkár milyen ügyetlenül (szinte „szurkálódva”) tűzi fel az én szalagomat. Gondoltam is, hogy ennyire béna tán én sem leszek Veletek... És tudtam, hogy minden oké, mikor a mise után sokan kérdezték, hogy „Mit nevetgéltek ti ott annyira?”

A bál „gyerekjáték” volt, igazi örömnappal. Már az „ifjú párokrol” készült fotóknál érződött, hogy minden emlékezetes lesz.

Szépen be volt rendezve a tornacsarnok (köszönet érte a 11-es ofóknak!), és azoktól a gyönyörű fehér rózsáktól szerintem minden lány elalélt.

És egyszer csak jöttetek Ti, az Ünnepektek! Azt hiszem valami olyasmi érzés töltött el hirtelen, mikor az apa oltár elé kíséri a lányát... Persze nem tudom, de nem volt egyszerű belül... Köszöntők, koccintások, tiszta szívből visszatapsolt táncok, finom vacsora, osztályvideók, és aztán a buli...

A hét elején néztem meg az egész ünnepről készült DVD-t. Láttalak megint Benneteket, szüleiteket, ismerőseiteket és tanáraitokat együtt táncolni, beszélgetni, örülni. Igen, az öröm. Ezért is nem akartam tán egykönnyen hazamenni a gyertyafénykeringő után...

Dékány Zoltán osztályfőnök 12. A

Személyes, szubjektív, magán: átváltozás

Megvónánk a szalagavatóva. Bár nekünk, 12. B-seknek nem is volt szalagunk, mi „csak úgy” báloztunk, befejezve a tánciskolát. Majd jövőre szalagozódunk.

De táncolni így is táncikáztunk. Nem volt mindig kellemes látni a próbákat: bénázás, fáradság, tanárvacacolás, hiszti stb. hétfőnként este. Aztán közeledvén a bál: nőtt egyre a para, szaporodott az adrenalin a vérbe. Önvigasztalásként újra meg újra a meghívó aranyos idézetét olvastam: „Ha a lábuk nincs is a helyén, a szívük ott van.” Mert hát a lábuk, hát az nem nagyon vót a helyén... A szív már talán tényleg inkább. Bár néha az se.

Szóva' aztá' elgyűtt a Naggy nap. És nem hittem a szömömnök (személyes, szubjektív, magán): átváltoztak a dolgok, a lépések, a lábak, a nemtudommi. Már a bál előtti délutánon tartott (egyetlen és utolsó) helyszíni, ruhás próbán sem láttam kavargó lábakat, csak szépen mozgókat. Mondám magamnak: „Némethkém, itt valami érzéki csalódás forog fönn, ugye?! Nézz majd pontosabban oda a bálon, oszt majd szörnyűködhetel újfent!”

És aztán bár néztem, néztem szombat este, a bál forgatagában, de nem láttam mást, mint úri öltözötű fiatalembereket, szépséges dámákat, kecses mozdulatokat, lendületet, eleganciát. Nem hittem a szememnek. Oszt nem tudtam mást, mint elkezdenni hinni. Azóta hiszek.

Mert az alkalom, a ruha, az izgalom, a vendégek meg az adrenalin megtették a hatásukat: átváltozás történt. A bénázás átváltozott igyekezetté, a hiszti jófajta izgatottsággá, a slamposág eleganciává, a tipegés a tánc mámorává.

A tépett kiskacsából elegáns hatyú lett.

„Ponyola járású lovatat fékezd meg erősen:
Lépní tanul büszkén, tánchoz emelve nyakát.”

(Arany János)

Németh Attila SP osztályfőnök 12. B

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Már nem vitázom, nem verekszem,
csendesesen elkezdlek ragyogni.
Ellenkezem ezzel a korról.
Meg akarok maradni.”
(Váci Mihály)

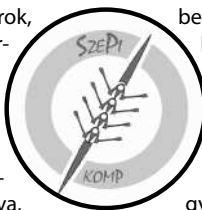
Karácsonyváras kompetenciába csomagolva

Szerencsések a nyelvtanárok, mondják sokan, hiszen bármivel foglalkozhatnak az órákon, elég, ha mindez idegen nyelven történik. Miért is ne használnánk ki ezt a lehetőséget, adottságot az advent idejében, még inkább nyomatékositva, hogy a nyelvtanulás fontos örömforrásként legyen jelen életünkben. Ami azért is fontos, mert örökké tart. Ezért nem árt, ha sok pozitív élmény kötődik hozzá. Öröm érteni egy idegen nyelvű regényt, filmet, beszélgetni egy más anyanyelvű emberrel.

Mi mindenre gondolhatunk, és szinte észrevétlenül mi is fejlődik bennünk, milyen kompetenciák a bevonható tevékenységek között? A tevékenység egy kulcsfontosságú szó a nyelvtanulásban is, hiszen tapasztaljuk, tudjuk, kimutatták, hogy a leghatékonyabban úgy tanulhatunk meg bármit is, ha a tanulás folyamatában aktívan részt veszünk, minél több érzékszervünk dolgozik.

Miközben elkészítünk egy karácsonyi süteményt, megismerünk az adott ország kultúrájából egy szeletkét (adott idegen nyelvhez kapcsolódó szociokulturális ismeretek alkalmazása). A feladat nem egyszerűen az élelmiszernevek bemagolása szótagi alakostól, hanem miközben egy főző-show részesei lehetünk, ismertetik a diákok a sütemény elkészítési módját, míg egy másik az apró trükkökről faggatja. Majd a többieket bevonva a munkafolyamatba, nekik utasításokat adva, fontos kommunikációs kompetenciák is fejlődnek.

Az ének természetes igénye az em-

bernek, és kultúránk szerves része. Ez sem maradhat ki a karácsonyi készülődésből. A közös éneklésnek különös varázsa van, egy pár zenészpálántát bevonva a hangszereikkel még nagyobb élmény. Fontos nyelv-, ill. fonetikai gyakorlatnak is minősül természetesen, s a szókincsünk is sokat fejlődik egy-egy dal megtanulása során.

Mások szívesen olvasnak fel a csoportnak rövid történeteket, akár saját gondolatokat, verseket. Hogy ez szépen menjen, sokat kell előtte gyakorolni a jól hangsúlyozott, hangos, érthető, helyes kiejtéssel történő olvasást, illetve saját mű esetében annak megírását. S a motiváció? Hát nem az érdemjegy természetesen, hanem hogy részese és fontos fogaskereke vagyok egy közös törekvésnek, feladatnak, élmény akarok lenni másoknak, magamnak (szövegértés és szövegalkotás szóban és írásban).

Sokan szeretnek játszani, egy-egy szereppel azonosulni. Helye lehet az adventi készülődésben egy betlehemes játék megírásának, mindenki a saját szerepét formálhatja, írhatja meg, amit már mindenki jól ismer. (Érdemes annak is utánajárni, hogy más nyelvterületen is megvannak-e a betlehemesnek az általunk ismert elemei, vagy van-e egyáltalán (informatikai és kommunikációs technikák használata). Ez egy igazán kreatív írásmunka, szoros együttműködést igényelve a többi szereplővel. A nem aktív szereplők meghívókat fogalmazhatnak a velük párhuzamosan futó nyelvi csoportoknak az előadásra. Így persze még nagyobb tétje van a feladatnak: egy külső kör szeme előtt is megállni

a helyemet, szerepben maradni (kommunikációs szándékok megértése és érthető kifejezése).

Nem maradhatnak el a fontos, ám semmisségnek tűnő, hangulatteremtő, ráhangolódást segítő illatok, fények, csemegék, teák sem. S nem is baj, ha a fiúk ezt a nőnek tulajdonított feladatot, szerepet néha magukra vállalják, fontos családmegtartó és „feleségkényeztető” kompetenciák is erősödnek a gondoskodás gyakorlása által (szociális, életviteli és környezeti kompetencia).

Fontosnak tartom a feladatvállalásokban a szabad döntést és a diákokkal való közös tervezést, így még intenzívebben tudunk felelősséget vállalni az elvégzendő munkánkat illetően, illetve azt a képességünket domboríthatjuk ki, amit biztonsággal fel merünk vállalni, és amiben nézünk szerint a legjobbak vagyunk.

A jutalmunk a készülésünkért a jól végzett munka, együttlét öröme, elégedettség. Fontos megtanulni, megtapasztalni, hogy akkor fog történni valami, ha megcsináljuk, a sült galambot nem várni kell, hanem becserkészni, lelőni, megsütni... Tudjátok, ez elment vadászni, ez meglőtte, stb. És ha elég jó a csapat – és miért ne lenne az, hisz mire mindezt véghezvittük, nagyszerűen összekovacsolódtunk – akkor a végén közösen csemegézünk, és nem csak egyvalaki lesz, aki jól jár a végén.

Nemes Zsuzsanna

TÁMOP 3.1.4.

**Kérjük, támogassa a
DUGONICS ANDRÁS
ALAPÍTVÁNYT!**

**Számlaszám:
10402805-28012423-
00000000**

**PIARISTA
AJÁNDÉKBOLT**

bolt.piarista.hu

madarat tolláról...

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„A levegő értékes a rézbőrű indián számára; minden élőlény azt lélegzi be
– a vadállat, a fa, az ember, mind azon osztozik.”
(Egy indián törzsfőnök)

PIÁRFUTÁR

Szülői kirándulás Temesvárra

Nagyon szép élményekkel gazdagodtam a november utolsó hétvégéjére szervezett temesvári kiránduláson, amelyet Nagy János tanár úr, a 8. b osztályfőnöke, valamint mi, 8. b osztályos szülők hoztunk össze előző közös programunk, a Makó-Szeged vízútúra sikerén felbuzdulva.

A november végi zimankó nem különösebben csábít kirándulásra, városnézésre senkit, mégis sikerült a társaság hangulatát forrón tartani. Nyitottan, lelkesedéssel indultunk a román határ felé, ezért az érdekes, izgalmas tapasztalatok nem is maradtak el. Rengeteg, számomra eddig ismeretlen történeti tényre, összefüggésre, régmúlt dicső korszakok emlékeire, összetartozásunk bizonyítékaira derült fény ez alatt a röpké két nap alatt is. A román oldalon az első községben, Magyarcsanádon – a csanádi püspökség egykori székhelyén –, a katolikus templomban megtekinthettük Szent Gellért püspök szarkofágját. Több mint ezer éves kőkoporsó!

Temesváron a Gerhardinum Katolikus Középiskola kollégiumában volt a szálláshelyünk, ahol az intézmény igazgatónöve, Jakab Ilona és Pataki tanár úr fogadtak, és azonnal asztalhoz ültettek. A különleges vacsorát az iskolában tanító apácák készítették. Meglepett, és nagyon jólesett a szeretetteljes fogadtatás. Esti városnézés következett a szemerkélő esőben.

A késő éjszakába nyúló beszélgetést a kollégium halljában rögtönzött szülői értekezlettel folytattuk, majd „hazudós” kockázással zártuk. Másnap Buziasfürdőt látogattuk meg. A ma már romos állapotú Buziason, mely egykor a monarchia közkedvelt

fürdőhelye volt, a fedett sétányok, pavilonok, borvízkutak, a csendességében és elhagyatottságában is méltóságos órfás park a régi fénykort idézte.

A Gerhardinumban az apácák fogadtak ebéddel, a temesvári középiskola tanárai, Nagy János tanár úr és a szülők – többen szintén pedagógusok – az iskolákról, a vallási nevelésről, az értékek megőrzéséről beszélgettek.

A katolikus középiskola annak a Temesvári Piarista Főgimnáziumnak az utódintézménye, amely a XVIII. század végétől 1948-ig, az egyházi iskolák államosításának idejéig működött, és méltán volt híres a többnyelvűségéről, a diákság színes felekezeti összetételéről, ami a bánáti régiót amúgy is jellemezte. A Gerhardinum három utca által határolt impozáns épületegyütteséhez az iskolán kívül az egykori konviktus és rendház, valamint piarista templom is tartozik.

Újabb séta a városban, gyönyörű, ám lepusztult szecessziós paloták között, a domban, Tökés László egykori parókijánál, az eső áztatta Dózsa György-szobornál. Pillanatok, hangulatok, amiket emésztgetve nagyon gyorsan megérkezünk a magyar határhoz.

Külön-külön indultunk Temesvárra, és csapatként jöttünk vissza. És ez a csapat remélem megmarad, új csapattagokkal bővül, olyan szülői közösség lesz, amely segíti, támogatja a gyerekeinket oktató, nevelő tanárok munkáját.

Halmágyi Piroska
szülő

A temesvári piarista iskola százszentendős épületében működik a Gerhardinum Római Katolikus Teológiai Líceum

Igy hívják az izlandiak hazájukat. Amikor a harmadik sátorcövek

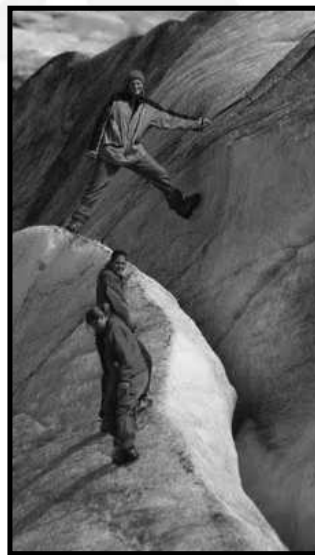
is elgörbül, a negyedik víz hólyag is felszakad, és az eső még mindig nem akar elállni, sokak szájából hallani a tréfás „Scheissland!” felkiáltást.

Idén nyáron a Karolina Gimnázium és a Dugonics András Piarista Gimnázium által fenntartott/támogatott 1507. Árpád-házi Szent Margit Cserkészcsapatból hárman (Balogh Emese, Király Veronika, Gyöngyösi Domonkos) egy nemzetközi cserkésztalálkozón vettünk részt Izlandon. A „Roverway 2009 Iceland” névre hallgató dzsembori a 16-22 éves korosztálynak (rovereknek) szólt. A tíznapos rendezvényen több mint 40 nemzet mintegy 3000 fiatalal képviseltette magát. Mi, magyarok 22-en voltunk az ország minden tájáról, és három hétig élveztük Izland friss levegőjét. A Roverway-

Niceland

en kívül saját szervezésű túrákon, kirándulásokon is részt vettünk, amelyek során a szigetország számos szépségét szemléltük meg.

Fürödtünk az óceánban, hajózáztunk, bálnát, cápát, bárányt ettünk, „mohapálinkát”, „vikingsört” ittunk. Gejzirt néztünk, abban véletlenül meg is fürödtünk, termáltóból néztük az éjféli naplementét, kősvatagban sátraztunk, vízesés alá álltunk, gleccsertavon csónakáztunk, jeget

másztunk. Száz kilométert lesétáltunk, közben hógolyóztunk, jég hideg folyókon szandálban átevickéltünk, áztunk-fáztunk, izzadtunk, neveltünk és sírtunk. Ettünk, ittunk, mulattunk, énekel-tünk, játszottunk. Egyszóval jól éreztük magunkat!

Szép hely, no. Mindenkit csak bátorítani tudunk arra, hogy, ha teheti, ugorjon át egyszer Izlandra. Aki nek ez valamilyen akadályba ütközik, akkor legyen cserkész. Ugyanolyan jól fogja magát érezni... Vagy még jobban!

Balogh Emese –
Gyöngyösi Domonkos

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„A természet az egyetlen olyan szerelem,
mely az embert reményeiben nem csalja meg.”
(Balsac)

PIÁRFUTÁR

Pesten, Budán

Az egyik novemberi hétvégén kirándulni voltunk Budapesten és a Budai-hegyekben. Péntek délután találkoztunk a szegedi pályaudvaron, majd vonattal mentünk fel Pestre. Ott megkerestük a piaristákat, sajnos, a régi épület nagyon le van pusztulva. Kipakoltunk, és este a tornateremben szabad program volt. Mivel a tornaterem nagyon-nagyon kicsike, ezért az alatta lévő kicsivel nagyobb termet is elfoglaltuk. Másnap reggel az ebédlőben reggeliztünk, ahol a szigetelés sajnos azbesztből van. Reggeli után összepakoltunk, utána körbementünk a pesti piárban. Megnéztük a régi tablókat, és az egyiken osztályfőnökünket is felleltük. Ezután a Magyar Nemzeti Múzeumba mentünk, ahol megnéztünk egy reformkorról szóló kiállítást, mivel ebben az évben a reformkorról tanulunk. A kiállítást egy tárlatvezető férfi mutatta be nekünk, sok

Krisztus, a világ bírja a koronázási paláston

érdekesre hívta fel a figyelmünket, csak az volt a probléma, hogy nagyon monoton hangon beszélt. Többek között láttuk a koronázási palástot. Az a terem, ahol ezt őrzik, a múzeum legbiztonságosabb terme, mert valamikor a koronát is itt őrizték. A Lánchíd alapkövetéjét ábrázoló festményt is megnéztük. A festményen észrevehető volt a festő is a gerendák közt elbújva. A kiállításról fogaskerekűvel felmentünk a Széchenyi-hegyre, majd egy kellemes túrával legyalogoltunk onnan, persze nyakig sárosak lettünk. A túra után visszamentünk a piaristákhoz, felvettük a cuccunkat, majd újra vonatra szálltunk, és hazautaztunk. Osztályfőnökünk, Böszörményi Géza és Szabó Gábor tanár urak jöttek velünk

Oláh Bálint 7.a

Szállnak a darvak Darulesen a nádasban

Úgy indult az egész, mint a tizenkettedikes ofóknak a szalagavató fáradalmait kipihenő kis közös bulija, de aztán mikrosbuszos piarista-karolinás tanárkirándulássá nőtte ki magát...

Egy szakavatott ornitológus (madarász) vezetésével és több távcsővel felszerelve vágtunk neki Sándorfalva határának. Egy nagy fa alatt aztán megálltunk a halastavak, a nádasok közelében, felállítottuk a nagy távcsövet, és vártunk.

Az elején hiába, de aztán megjelent egy csapat daru, vezetőnk szerint a felderítő előőr, mely kisebb körzések után el is tűnt. Újabb várakozás, lassan alkonyodott, és még mindig csak egy-két kisebb csapatot láttunk. De aztán valami fura morajlás indult meg a távolból: még nem láttunk ugyan semmit, de egy távoli mormogás foszlányai jutottak a fülünkbe. És nemsokára feltűnt a láthatáron egy hatalmas V alak, majd egy újabb és újabb. Tömött sorokban, nagyszerű rendben, végtelen V alakokban és

hullámokban jöttek ezrével a darvak. Hangos gágogás töltötte be a levegőt, ahogy elhúztak fölöttünk. Az égbolt életre kelt, ficáncolt, táncolt, lobogott. Mi meg tátottuk a szánkat.

Ornitológus barátunk mesélt eközben pár részletet e csodaszép, piros fejű madarokról. Idén mérték az eddigi legnagyobb átvonuló daruszámot Magyarországot: 105 000 daru lakott hazánkban. Nappal a rengeteg madár nádasokban, tarlókon, mezőkön tanyázik, bogarat, magokat, kukoricát csipegetve. Ha nem lesz kemény a tél, el se költöznek délre. Ha útra kelnek, huszonnégy óra alatt leérnek Tunéziába! A folyók, pl. a Tisza fölött repülnek akkor, bár újabban megtanulták éjszaka követni a kivilágított városok fényfoltjait is.

Beliczai K., Hertelendy A., Dékány Z., Gutai Z., László I., Németh A., Pető G.

Daru

Les

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Az ember az első, de nem az egyetlen teremtménye a Földnek, uralkodik a világon, de nem ő a Világgegyetem.”

(Herder)

PIÁRFUTÁR

„Tudatos döntésre lehet építeni”

Böszörményi Géza tanár úr e tanév elejétől tagja a szegedi piarista iskola közösségének. Októberben a kecskeméti piarista templomban tett örökfogadalmat Urbán József tartományfőnök és Pedro Aguado generális atya jelenlétében. Patrocíniumkor a mi templomunkban szentelte diakónussá Udvardy György esztergom-budapesti segédpüspök. Magyar-földrajz szakos tanár, iskolánkban a 7. A osztály vezetője.

– Tanár úr szeptember óta van Szegeden. Hogy érzi magát nálunk?

– Szerencsésnek érzem magam, hogy ide kerültem. Eddigi benyomásaim alapján a mi sulink egy alapvetően jól szervezett, jól működő, állandóan megújuló intézmény, illetve közösség, ahol jó a kapcsolat tanárok és tanárok, (többnyire) tanárok és diákok, valamint (ismét csak többnyire) diákok és diákok között. Nagyon sokat tanultam itt már idáig is. Igaz, elég nehéz volt, hogy rengeteg dolog másként működik, mint a nagykanizsai piárban, ahonnan jöttem. Emiatt sok belső munkával jár(t) a beilleszkedés.

Sokat jelent számomra az osztályom, úgy gondolom, nagyon értékes: jóindulatú és emberséges kamaszokból áll, akikből (ha így folytatják) remek fiatal emberek lesznek. Öröm hozzájuk bemenni. Sok ajándékot kaptam a 11. B-től is, a másik osztálytól, ahol tanítok: őszinteséget, udvariasságot. Kezdek akklimatizálódni a kollégiumban. A küzdelmekkel együtt is jó tapasztalat a tanulószoba, valamint az év eleji földrajzos „vendégszereplésem” is.

– Meséljen egy kicsit magáról, hivatásáról! Hogyan került a piarista rendbe?

– Hivatásom története nem volt a „nagykönyvnek” megfelelő. A pesti piárba jártam (ahol nagy emberek tanítottak, pl. Urbanek atya), és érettségi után döntöttem el, hogy jelentkezem a rendbe. Pont rendi tanulmányaim végén jártam, amikor egy némileg a magam számára is meglepő, de végiggondolt fordulattal nem újítottam fogadalmat, és egy évet világitésként éltem. (Akkor még nem voltam örökfogadalmas szerzetes.) Ez az év alkalmas volt arra, hogy mélyebben megtapasztaljam Isten hívását, amelyre (ismét) igent mondtam, és újra jelentkeztem piaristának. Ez az oka annak, hogy csak most tettem örökfogadalmat, pedig tanulmányaimat már régen befejeztem, és mögöttem van négy év tanári munka is. Úgy látom, hogy ez a „kiterő” Isten szándéka szerinti volt. Amikor

Örökfogadalom

Diakónusszentelés

másodszor is a Rend mellett döntöttem, már nem pusztán az vezérelt, hogy tetszik a piarista munka, hanem mindez egy mélyebb tapasztalatból fakadt. Elsősorban az Istennel való kapcsolatból, az ő hívására akartam így válaszolni, egyben követni saját mély vágyaimat is.

– Elégé mozgalmas tanéve van: új osztály, örökfogadalom, diakonátus. Az örökfogadalom nyilván egy mérőföldkő, tulajdonképpen egy végleges döntés. Kell mérlegelni egy ilyen elhatározás előtt, vagy csak a hivatás egy szokásos állomása ez?

– Mindenképpen kell. Pontosabban azt mondhatnám, valamikor jól át kell gondolni és meg kell hozni ezt a döntést, bár ez nem föltétlenül közvetlenül az örökfogadalom előtt történik. Semmiképp sem szabad csak úgy beleugrani, hasonlóképpen, mint egy házasságnál: csak tudatos döntésre lehet építeni. Magam elég sokat foglalkoztam ezzel, főként Szent Ignác alapelveit figyelembe véve. Ő egyébként is nagyon fontos „tájékoztató pont” számomra, Kalancius mellett a másik meghatározó szent az életemben.

– A diakonátus a papság előszobája. Úgy tűnhet, csak egy szükséges és ideiglenes állapot. Nyilván a pappá szentelésre készül már ténylegesen. Ez pusztán egy „türelmi idő”?

– Számomra többet jelent. Megrendít például az, hogy én olvashatom a misében az evangéliumot: a Jézusról szóló legközvetlenebb tanulságtélt. Mostanában úgy élem meg, hogy nagyon jó ez a „türelmi idő” azért is, mert ha egyből pappá szentelnének, az olyan rendkívüli dolog lenne, amit nehéz volna feldolgozni.

– A piaristáknál különlegesség, hogy nem használják szerzetesi nevüket, bár van nekik. Ön Kalazanciushoz hasonlóan a Szűzanyát választotta. Miért?

– Ez egy régi kedves történet. A közvetlen indíték a következő volt: elég fiatalon mentem először nyelvvizsgázni, és édesanyám is elkísért. Amíg én szóbeliztem, a folyosón várt, nagyjából sejtette, hogy mennyire szenvedek odabent, ezért elimádkozta értem az Üdvözlégyet, aztán pedig Mária oltalmába ajánlott. (De ezt csak a noviciátusban mondta el nekem.) Sikeres volt az akció, átmentem a nyelvvizsgán, és azt hiszem, Szűz Mária azóta is sokszor segítettem nekem életem nehéz helyzeteiben.

SZEPRESS

SZEPICENTRUM

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Természet! emeld fel örök törvényedet,
S mindenek hallgatni fogják beszédedet.”
(Csokonai Vitéz Mihály)

PIÁRFUTÁR

Patrocínium: múlt, jövő, Szeged

A mai ünnep három okot is szolgálhat arra, hogy visszatekintsünk és a múltba nézzünk. Ez a három ok: a Patrocínium, Kalazanci Szent József pártfogásának ünnepe, aztán Kartal József piarista atya pappá szentelésének 65. évfordulója, és végül az iskolaépület megadásának 10 éves jubileuma. Mindhárom mozzanat arra indít minket, hogy magunk elé idézzük a múltat. Nem feltétlenül számvetésre készítet, hanem arra is, hogy egy kicsit anekdotázzunk egymásnak, és felidézzük, hogy s mint voltak a dolgok.

Sokféleképpen lehet visszatekinteni a múltba. Bevallom őszintén, engem mindig lázba hoz az a gondolat, hogy milyen jó lenne, ha tudnánk az időben visszalépni. Ezért kedvelem az időutazásos történeteket. Nagyon szeretem például a Vissza a jövőbe című filmlíriológiát, vagy nagyon tetszik az egyik Harry Potter-könyvben található megoldás.

Megfigyeltem, hogy alapvetően az összes ilyen történet arról szól, miként lehetne megváltoztatni a múltat. Egy nagyon mély emberi vágy szólal meg bennük (és egyébként én is valószerűen pont ezért szeretem ezeket a történeteket). Az a vágy jelentkezik bennük, hogy menjünk vissza a múltba, fejszük vissza az idő szövetét, és máshogyan szövjük újra. Visszatekintve nagyon világosan látjuk, mi mindent kellett volna másként tenni, hol hibáztuk el, vagy hol hibázták el elődeink a dolgokat. Ez a vágy mondatja velünk azokat a mondatokat is, amelyekről a történelemtanárok a falra másznak; azokat a mondatokat, amelyek így kezdődnek: „Mi lett volna, ha ...”

(...) Azt hiszem, hogy a szegedi piarista gimnázium legújabb története – nemcsak az elmúlt tíz év, hanem az 1991-es újraalapítás óta eltelt 18 esztendő – nagyon hasonló a tanulságokkal szolgál.

Ha visszaemlékszünk a rendszerváltás utáni évekre, sokan vélték úgy, hogy egyfajta időutazásban van részük. Olyan volt – legalábbis sokan így élték át –, mintha visszatértünk volna a diktatúra előtti korbá, és újakezdhethnénk mindent ott, ahol 1948-ban abbamaradt. Hamarosan kiderült, hogy nem így van, a dolgok bonyolultabbak. Sőt, az is világossá vált, hogy ez az időutazás nekünk sem jó. Olyan elvárásokat támaszt velünk szemben, amelyeknek nem tudunk és nem is akarunk megfelelni. Ebben a csinált világban nem volt otthonunk. Mi másféle piarista iskolát akartunk. Vagy nem is pontos ez így, hanem inkább azt kellene mondanunk: nekünk másként kellett a piarista iskolát megvalósítani, ha

azt akartuk, hogy ugyanazt folytassuk, amit az elődeink. Nem ugyanúgy, hanem ugyanazt tenni volt a hivatásunk. Vagyis a hivatásunk a szabadságra szól, a jövő építésére. Ezért is volt olyan jelentős az életünkben az új épületbe költözés pillanata. Ettől kezdve váltunk igazán szabaddá kényszerektől és gúzsba kötő elvárásoktól.

Sokan tekintenek irigykedve a szegedi piaristákra a rendtartományon belül. Az irigység egyik tárgya kétségtelenül az új iskolaépület. Sokszor emlegetnek azonban irigykedve valami mást. Mégpedig azt, hogy ennek az iskolának megadatott az újakezdés lehetősége; megadatott neki az, hogy szabad legyen. Biztos, hogy gyakran éltük meg úgy, hogy ez a szabadság a partra vetett ember szabadsága – kapaszkodók és hagyomány nélkül, alapvetően idegen közegben. Mégis minden küszködésért, minden gyötrelmért, az útkeresés minden fájdalmáért kárpótolt az, hogy mi találtuk ki; hogy azt csinálhattuk, amit jónak láttunk; hogy a saját művünk az, ami megvalósult; hogy kimondhattuk, megéltük, valósággá élthettük magunkat.

Fontos ma emlékeznünk arra, hogy miből és hogyan is született meg ez az iskola. Fontos emlékeznünk ma arra, hogy ezek a hagyományaink. Vagyis hogy az adott nekünk életet és örömet, és hogy attól tudtunk a múlthoz is hűségesek lenni, hogy mertünk élni Istentől kapott szabadságunkkal.

A szegedi piarista iskola hagyománya a szabadság és a nyitottság hagyománya. Az elmúlt másfél évtized története arra bátorít minket, hogy legyünk nyitottak a jövőre, higgyünk a jövőben, és hogy a jövőre nyíló megoldásokkal álljunk elő, amikor nehéz helyzetbe kerülünk.

Az elmúlt valamivel több mint másfél évtizedben egyre bátrabban mondtuk egymásnak és magunknak: „Találjuk ki a piarista iskolát!” Milyen érdekes mostanában ugyanezeket a szavakat hallani a rend általános előljárójának szájából. Néhány hete ezt mondta nekünk Pedro Aguado generális atya Kecskeméten: »A jelen pillanatot úgy határozzuk meg, mint a „Piarista Rend felépítésének” lehetőségét.«

Ez a mérészség – a Generális atyáé és a miénk is – Kalazanci Szent Józseftől ered. A tőle kapott örökséget és hagyományokat folytatjuk, amikor így gondolkodunk.

Kalazancius is újat hozott létre, bizonyos értelemben ő is a jövőbe menekült. Hogyan is értem ezt? Úgy, hogy egy nehézségre olyan megoldást talált ki, amely

a kortársak szemében örütségnek és ráfizetésnek tűnhetett, de a jövő mégis őt igazolta. Hiszen amikor a szegények felé fordult, és a szegények helyzetén akart javítani, akkor egy olyan problémával szembesült, amelyet egy adott rendszer rossz működése hozott létre. Kalazancius első próbálkozásai a rendszeren belüli lehetőséget kívánták mozgósítani. A meglevő római kerületi iskolákat, illetve az oktatással foglalkozó intézményeket és szerzetesközösségeket akarta megnyerni a szegény gyerekek iskoláztatása ügyének. Mind egyik kísérlete kudarcot vallott. A rendszer zártnak bizonyult. Az hozott végül megoldást, hogy kitalált valamilyen tökéletesen újat. Kitalálta az ingyenes népiskolát.

Újat alkotott, és szabadon hozta létre ezt az újat. És milyen döbbenetes, hogy ez az új és belső szabadsággal létrehozott intézmény egészen rövid időn belül mindenki számára vonzó lett, nemcsak a szegények számára. Azok is szívesebben jöttek ide, akik megengedhették volna maguknak, hogy tandíjköteles iskolába járjanak. Amit létrehozott, jobbnak bizonyult, mint ami addig rendelkezésre állt.

Egyáltalán nem véletlen ez. Azért történt így, mert az iskola pontosan ezt a szabad és jövőre nyitott, az új befogadására nyitott légkört és közeget igényli. Ha nem ilyen az iskola, akkor nem iskola. Ennek az újnak, amely minden egyes emberben, minden fiatalban, minden egyénben megjelenik, ilyen otthonra, a szabadságnak helyet adó és az új befogadására nyitott hajlékra van szüksége.

Kalazancius iskolája ilyen volt. És ez a hivatása minden piarista iskolának. Ezért van az, hogy a piarista iskolát újra és újra ki kell találni. Ahogy a Generális atya mondta: „Nem a nulláról kezdve építkezünk, de nincs is minden elvégezve.”

Kalazancius célja mindig több volt, mint pusztán az, hogy majd találhassanak maguknak valamilyen többé-kevésbé jól fizető állást a fiatalok. Azt akarta, hogy szerencsés és boldog legyen az életük alakulása. Örömtelivé, boldoggá, kiteljesedetté akarta tenni őket. Kalazancius a szabadság horizontjában tájékozódott.

Jól tudta, hogy az örömteli és boldog életnek fontos része az, hogy el tudjanak majd helyezkedni valahol a fiatalok, és el tudják tartani magukat és családjukat. De ez csak egy része a dolognak. Ettől önmagában nem lesznek boldogok. Ezért van az, hogy Kalazancius iskolája nem betanított munkásokat nevel. Kalazancius iskolája nem olyan, mint később azok az iparo-

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„A természet mérsékletre törekszik még abban is, amit termel; ha sürgetik, maradék erejét csak a maga fenntartására fordítja, elvesztve minden teremtő lendületét.”

(Montesquieu)

sodó társadalmakban megjelenő iskolák, amelyek egy-egy gyár számára képeztek munkaerőt. Nem is olyan a kalazanciusi iskola, mint mondjuk egy futballakadémia, amely minden jó szándéka ellenére félő, hogy jobb esetben szakbarbárokat, rosszabb esetben egy modern rabszolgapiac igényeinek kielégítésére felhasználható fiatalokat képez. Nem, Kalazancius az egész embert tartotta szem előtt, és örömteli, boldog, szabad életre akarta segíteni a rábízottakat.

Mi pedig, akik a kalazanciusi iskola örökösei vagyunk, ugyanezzel a célkitűzéssel rendelkezünk. Nem valami szűk munkaerőpiacot tartunk szem előtt, és nem arra figyelünk, hol vannak rések, hol vannak ellátatlan területek a munka világában. Kalazancius nyomán a lehető legtágabb horizonton akarunk tájékozódni, és éppen ezért nem erre vagy arra a részfeladatra akarjuk felkészíteni a diákjainkat, hanem abban akarjuk segíteni őket, hogy képesek legyenek örömteli, boldog, kiteljesedett életet élni, bármi következzék is a jövőben.

Abban akarjuk tehát segíteni a gyerekeket és a fiatalokat, hogy a jövőre legyenek felkészültek. A jövőre, vagyis valami olyasmire, ami lényege szerint megjósolhatatlan. Hagyományaink és tapasztalataink alapján azt tudjuk, hogy erre a kifürkészhetetlen jövőre akkor lesznek felkészülve, ha egész emberségükben fejlődnek; ha teljesekek, egészségek, épek lesznek; ha azok lesznek, akiké lenniük kell; ha azzá lesznek, akivé Isten megálmodta őket. Nem szabad, és ezért nem is akarjuk beszorítani őket semmiféle rendszer, semmiféle múltbeli örökség zárt világába.

De magukra hagyni sem fogjuk őket. Nem csinálunk úgy, mintha ők lennének az első emberek a földön, és nem szeretnénk azt sem, hogy ők egy pillanatra is ebbe a tévhitbe ringassák magukat. Viszont mindig figyelünk arra, hogy egyediek, és hogy valami olyan jelenik meg bennük, ami még sohasem volt.

Azt szeretnénk tehát, és azzal akarjuk segíteni őket, hogy találkozhassanak az emberséggel a maga teljességében. Ne féljenek találkozni az emberi világgal, hanem ismerjék meg, lépjenek vele párbeszédbe, és bátran szóljanak hozzá a maguk egyedi módján ahhoz a beszélgetéshez, amely évezredek óta folyik ember és ember, ember és Isten között a földön. Nem az a cél tehát, hogy a régiek szavait tanulják meg ismételtetni, hanem az a cél, hogy a régiek szavát megtanulják megérteni, tudjanak szóba állni velük, és így hozzá tudják adni ehhez a szent diskurzushoz a maguk egyedi, soha nem volt és pótolhatatlan

szavait. Ez a kalazanciusi iskola célja, ez a kalazanciusi iskola lényege.

Kedves Diákok! Hadd forduljak most külön is hozzátok! A mai ünnep oka egy 10 éves és egy 65 éves évforduló. Vajon meg tudtuk volna-e mondani 65 évvel ezelőtt, Kartal Jóska bácsi szentelésekor, hogy milyen lesz a világ ma? Vagy akár 10 éve tudtuk-e, hogy ki lesz az iskola igazgatója, ki lesz a tartományfőnök, ki lesz a szegedi püspök, kik lesznek a szalaggal megjelölt végzősök?

És vajon milyen lesz a világ 65 év múlva, 2074-ben, amikor ti nyugdíjba vonultok?

(...) Nem csodálkoznék, ha első hallásra inkább szorongással töltene el titeket ez a jövőkép. Pontosan ezért érdemes hangsúlyozni, hogy a jövő kifürkészhetetlen. De ez éppen hogy nem baj, hanem ez szabadságunk biztosítója. Ha nem így lenne, ha a jövő kiszámítható volna, akkor nem lehetnénk szabadok.

Hogyan lehet tehát felkészülni a jövőre? – Úgy, hogy szabadságra törekedtek. Úgy, hogy megpróbáljátok a lehető legtöbbet kihozni magatokból, sokoldalúvá válva, és keressétek azt, hogy mi lelkesít és mihez van tehetségetek.

Szeretnék idézni nektek egy gondolatot egy angol gondolkodó nemrégiben megjelent könyvéből. Ezt írja a szerző:

„Az anyagi biztonság kedvéért sokan félreteszik azokat a tevékenységeket, amelyeket szenvedéllyel üznének, azért, hogy olyasmivel foglalkozzanak, ami nem is érdekli őket. Pedig úgy áll a dolog, hogy az az állás, amelyet azért választottál, mert jól fizet, könnyen megszűnhet a következő évtizedben. Ha sohasem tanultál meg kreatív gondolkodni, és felderíteni a valóságos képességedet, mit fogsz tenni egy ilyen helyzetben?” (Ken Robinson: The Element, 20)

Nem szabad szűk szempontok szerint alakítani az életedet. Nem szabad a múltból örökölt adottságok alapján megítélni a jövőt, és nem szabad úgy nekimenni a jövőnek, hogy egyszerűen csak abba akarsz beilleszkedni, ami van. Aki az őt érdeklő és lelkesítő dolgokat félreteszi, és inkább olyan szakmát választ, amely több fizetéssel kecsegtet, az valójában az adottságok, a múlt foglyává teszi magát.

Ahhoz, hogy szabadok legyetek, elengedhetetlen az, hogy találkozzatok az emberség teljességével. Ahhoz, hogy emberek legyetek, az kell, hogy ne legyen tőletek idegen semmi emberi.

Kalazanci Szent Józseftől és az ő életéből pontosan azt leshetjük el, hogy észrevette a szegényeket. Vagyis valami olyan valóság felé fordult kora társadalmában, amely az adott kor rossz működésének

volt a következménye. A gazdag emberek, a sikeres vállalkozások egy adott rendszer jó működésének a példái. Más szóval belül vannak a rendszeren. Bár sikeresek, gazdagok, mégis tulajdonképpen foglyai az adott rendszernek.

Arnold Toynbee-től, a neves angol történész-től idézik: „Nothing fails like success.” Vagyis: A sikerbe lehet a leginkább belebukni. Talányos mondás ez, de valami nagyon izgalmas dolgot fogalmaz meg. Azt mondja, hogy ha valaki sikeres, vagyis ha valaki megoldott egy adott nehézséget, akkor az könnyen „úgy marad”: ahhoz ragaszkodik, ami egyszer már bevált, és így könnyen lemarad, nem fejlődik, nem változik és nem alakul. Talán észre sem veszi, hogy már új nehézségekkel kellene szembenéznie, olyanokkal, amelyekre a korábbi sikeres válasz nem fog megoldást adni.

De térjünk csak vissza Kalazanciushoz és a szegényekhez! Az, aki – mint Kalazancius – a szegények helyzetét akarja megoldani, aki sorsközösséget vállal a szegényekkel, aki odafigyel a szegényekre, az a rendszeren kívüli adottságokkal, valami újjal találkozik. Új kihívásokkal szembesül, olyanokkal, amelyeket a sikeres emberek, a gazdag emberek idegenkedve néznek.

Nem a gazdagságot, nem egy már meglévő rendszerben elérhető sikerességet érdemes megcélozni, mert akkor feladod a szabadságot: a meglévő rendszer egy darabja leszel, s a jövődet is mások határozzák meg, a helyedet mások jelölik ki, mások alakítanak, mások irányítanak téged.

Hogyan is kell nekivágni a jövőnek? Szabadon, azaz keresve a saját hangodat, a saját utadat. Mindenben, amivel találkozol, figyeld, hogyan hat rád, mit hoz ki belőled! Ne zárkózz be, ne zárulj be! Állj szóba a dolgokkal, az emberségnek újabb és újabb területeivel, és figyeld, hogy mit hoz ki belőled a találkozás!

A mai hármass ünnep a múltunkkal, a jelenünkkel, a jövőnkkel szembesít. Saját magunkkal és az emberségünkkel szembesít. És e szembesülés döntésre szólít: a múltban, egy zárt világban akarunk-e biztonságot találni, vagy vállaljuk Istentől kapott hivatásunkat, és emberként, folytonosan szabadságra törekedve akarunk-e élni?

Urbán József SP
tartományfőnök

Elhangzott a patrocíniumi ünnepi szentmisén 2009. november 27-én

A beszéd teljes terjedelmében megtalálható iskolánk honlapján: www.szepepi.hu

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

*„Uram! E drága bolygót adtad nekünk lakhelyül, rejtett, titkos kincsekkel tele ...
Kiássuk a kincset, hogy elhordáljuk, hogy megalkossuk a pusztulás iszonyú gépezetét.
Legyünk társak az alkotásban, dolgozzunk tovább műved nyomán,
hogy bolygónk a bőség és az összhang erős otthona legyen.”
(Szentgyörgyi Albert)*

Újdonságaink

SZÉPI – KÉP

A szünetre néhány nem túl komoly az újdonságok közül (kinek-kinek ízlése szerint...)

MISS MARPLE TÖRTÉNETEI: HOLTTEST A KÖNYVTÁRSZOBÁBAN (1984) – ANGOL KRIMI – AGATHA CHRISTIE

– Ez a reggel is ugyanúgy kezdődik, mint máskor Bantry ezredes rezidenciáján, a St. Mary Mead-beli Gossington Hallban. Mary, a szobalány végigjárja a szobákat, széthúzza a függönyöket és kitarja az ablakokat. Csakhogy ezen a napon elakad a könyvtárszobában. Ott ugyanis szokatlan látvány fogadja. Egy fiatal lány holtteste fekszik a földön. Megfojtották. Vajon ki lehet ez az ismeretlen platinaszőke lány? Hogy került a könyvtárszobába? És kinek volt útjában? Mielőtt még a detektívek megjelenének a helyszínen, Dolly Bantry, a ház asszonya azonnal felhívja öreg barátnéját és szomszédját, a bájos vénkisasszonyt, hogy megossza vele a hírt. Jane, vagyis Miss Marple, a környék kitűnő „magánnyomozója” haladéktalanul Gossington Hallba siet...

UTAZÁS A FÖLD KÖZÉPPONTJA FELÉ - JOURNEY TO THE CENTER OF THE EARTH (1999) – AMERIKAI KALANDFILM – JULES VERNE

– A Verne-regényről készült látványos kalandfilmben Theodore Lytton, a geológia híres professzora felkérést kap Alice Hastings-tól. A feladat az, hogy egy Föld körüli utazás során kutassa fel a férjét, aki hét éve tűnt el valahol Új-Zéland közelében. Theodore magával viszi unokaöccsét, Jonas-t, aki nem igazán lelkesedik az útért. Később Alice is csatlakozik hozzájuk, valamint velük tart Jonas menyasszonya, Helen is. Egy mauri legenda szerint a Tauranga vulkán átjárót rejt a mélyben. Több száz kilométert ereszkednek lefelé, mikor egy föld alatti világra bukkannak. Az őshüllők és őspáfrányok között egy különleges emberi faj él.

Szereplők: Treat Williams (Theodore Lytton), Tushka Bergen (Alice Hastings), Jeremy Lon-don (Jonas Lytton)

A NOTRE DAME-I TORONYÓR – THE HUNCHBACK (1997) – AMERIKAI-MAGYAR ROMANTIKUS KALANDFILM – VICTOR HUGO REGÉNYÉNEK LEGÚJABB VÁLTOZATA. Esmeraldába, a gyönyörű cigánylányba beleszeret az esperes. Ám a

lány nem viszonyozza szerelmét, ezért meg kell halnia. A tervet azonban meghiúsítja Quasimodo, a torz testű toronyőr, akit az esperes nevelt fel, és ezzel a bonyodalmak egész sorát indítja el.

Szereplők: Mandy Patinkin (Quasimodo), Richard Harris (bolond), Salma Hayek (Esmeralda), Edward Atterton (Gregoire)

NARNIA KRÓNIKÁI – CASPIAN HERCEG (2008) – ANGOL-AMERIKAI KALANDFILM

– A négy Pevensie gyermek egy esztendő elteltével visszatér arra a helyre, amelyet szeretnek. Meglepődve tapasztalják, hogy Narniában ezerháromszáz év telt el azóta, hogy itt jártak. A birodalom aranykora véget ért, a világot most a telmarinok uralják. A kegyetlen Miraz király Caspian herceg helyett a saját fiát akarja a trónra ültetni. A jogos trónörökös által vezetett lázadók szeretnék visszaállítani a rendet. Régi és új barátai oldalán Peter és testvérei is harcba szállnak, hogy visszaállítsák a birodalom régi fényét és dicsőségét.

A VILÁG MESÉI (3 DVD) – ANIMÁCIÓS SOROZAT

– A világ meséi talán a televíziózás történetének egyik legnagyobb koprodukciója. Írók, zenészek, képzőművészek 26 különböző országokból hozták létre ezt a 26 izgalmas és színes gyermekmesét. Az ötlet még 1997-ben született, egy világméretű televíziós találkozón, hiszen minden nemzetnek megvannak a maga meséi, és mi mind gazdagabbak leszünk, ha másokkal is megosztjuk ezeket. Így válhattak a falusi mesemondók globális mesemondókká, megérintve a világ összes gyerekeit.

SZÉPI – KÖNYV

BOTICELLITŐL TIZIANÓIG. AZ ITÁLIAI FESTÉSZET KÉT ÉVSZÁZADÁNAK REMEKMŰVEI. SZÉPMŰVÉSZETI MŰZEU, 2009

– Káprázatos kiállítás, nagyszerű négyszáz oldalas katalóguskötet fantasztikus reprodukciókkal és elemző leírásokkal. De e könyv csak a kezdet legyen: meg kell nézni élőben Pesten a Szépművészetiben! Valóban világszenzáció, februárig nyitva! Például Leonardo *Hermelines hölgye* kézközelben...

HENRI NOUWEN: ITT ÉS MOST. A LÉLEKBEN ÉLNI. URSUS LIBRIS, 2009

– Istennek a kb. tíz éve elhunyt nagyszerű szerző lelki írásai egyre nagyobb számban látnak immár magyarul is napvilágot. Nouwen röviden, egyszerűen, érthetően tud beszélni a legmélyebb spirituális titkokról is mint hétköznapiaink természetes feladatairól, kísérőiről. Már fejezetcímeiből is látszik ez: Együttérés, Kapcsolatok, A fegyelmezett élet, Szenvedés, A jelenben élni, stb.

POLCZ ALAIN: BEFEJEZHETETLEN. JELENKOR, 2009

– Posztumusz riport-és vallomáskönyv a nagyszerű pszichológustól, írótól, gondolkodótól, tanatólogustól, hospice-alapítótól, Mészöly-feleségtől. Égi és földi szerelem párhuzama, ellentéte, kiegészítő volta az ő nagy kérdése. És a miénk is.

DUPCSIKCSABA: A MAGYARORSZÁGI CIGÁNSÁG TÖRTÉNETE A CIGÁNYKUTATÁSOKTÜKRÉBEN 1890–2008. OSIRIS, 2009

– Tankönyvszerű nagy összefoglalás mindarról, amit a társadalomtudományok a hazai cigányság életéről, történelméről, pillanatnyi helyzetéről tudnak mondani. És azokra a hullámosabb vizekre is elmerészkedik a szerző, hogy ezek a tudományos megállapítások miért (nem) voltak képesek (eddig?) kiszorítani a legendákat, tévképzeteket, torz előítéleteket.

A. GOUNELLE – F. VOUGA: MI VAN A HALÁL UTÁN? KERESZTÉNY ELGONDOLÁSOK A TŰLVILÁGRÓL. BENCÉS, 2008

– A Bencés Kiadó nagyszerű sorozatának, a modern, izgalmas Napjaink Teológiájának újabb kötete. Első részében szisztematikus megközelítéseket kapunk (térbeli, időbeli, egzisztenciális, ontológiai halálképek), a másodikban az Újszövetség különböző helyeinek kissé eltérő halál-felfogását vizsgálják a szerzők. Tényleg egy, tényleg más.

NICK ROBINSON: PAPIRREPÜLŐK. A HAJTOGATÁS FORTÉLYAI. GABO, 2008

– Nem más, mint amit a címe mond: hajtogatás a végtelenségig. Bár nem csak repülő, hanem helikopter is, rakéta is, csészejaj is születhet ujjaink között.

Szarkáné Gyerjék Judit
Németh Attila SP

Krúdy Gyula: Karácsony este

Valamikor nem szokás elolvasni, de még csak meg sem írni az ilyen címzésű irodalmi műveket: boldog, gazdag Magyarországon legfeljebb az árvák és özvegyek voltak kedvelői a megható olvasmányoknak. Ám fordult egy nagyot a világ, karácsony estéjén több a könnyes szem Magyarországon, mint a boldog mosolygású arc, ugyanezért az író sem mehet el közönyös, hideg szívvel a karácsony romantikája mellett, még ha tolla mellett leskelődik is az analom szörnyű veszedelme. Nem lehet e napon az olvasónak másról írni, mint a karácsonyfa lángjáról.

Fehér vagy fekete karácsony köszönt ránk ez évben? Régen ez igen fontos körülmény volt az ünnepi hangulatban, mert az emberek mégiscsak jobban szerettek fehér országutakon szánkázni messzi kis falvak világos ablakai felé, ropogós estéből havas vállal megérkezni a karácsonyi meleg szobába, télies eledelokkal vidítani átfázott belsőségüket, a házaló betlehemesek szakállán igazi hó fehérlését obszerválni, mély hóban bandukolni az istállólámpás után az éjféle misére, mint ködből, sárból, nedvességből érkezetten járulni a szentté vált fenyőfához. Ez évben azonban hiába jósol a százeszendős jövődömdöndő, sőt Herschel is nagy havazást a hónap végére, mindnyájuknak fekete karácsonya van már esztendő óta. Ha fölemelné valaki a házfedelet Magyarországon ez estén, annyi elgondolkodott, elmélázott, búban önfeledkezett arcot láthatna, hogy tán kétkedne abban, hogy a legpirosabb napot mutatja a kalendárium: tévedett István bácsi, tévedett az Obsitos, midőn naptárában e napra hirdette az öröm ünnepét.

A mák és dió napja, mondja, a régi szakácskönyv, amelyből néha a nagyapám módjára ebédelni és vacsorázni is szoktam, hogy hosszú életkort élhessek a földön, mint általában a régebbi magyarok. A máktörő koloncnak vendég hívogató hangja volt, és minden házból kihallatszott döngése. A dió olyan jóízűen roppant, mintha a bánatot törtük volna össze darabidőre. Az asszonyhang, amely a zúzmarás ablakú konyhában kommandírozott, a legkeményebb férfit is meglágyította. A pajkos gyerek szorongva ült a suton, a komondor

alázatosan ólálkodott az ünnepi illatokra, a pincében a hordó igyekezett megtisztulni szennyeitől, mert ő is tudta, hogy e napon vérét veszik, a gyalogösvényen a postás csodálatos levelekkel közelgett, nyelves szomszédasszony békét kötött, és szakértelemmel jött a fazékfedelek fölemelkedéséhez, a sütők átvizsgálásához, a patkók megkóstolásához.

Nem volt olyan ház Magyarországon, ahol a diós és mákos sütemények nem sikerültek volna e napon. Vajon termett-e elég mák, elegendő dió ez évben hazánkban, hogy mindenkinek patkó jusson az asztalára? A régi könyv azt mondja, hogy e sütemények nélkül nem érvényes a karácsonyi ünnep. Tán még a másvilági bíróság is valamiképpen felelősségre vonja az ünneprontót. Vajon mivel fog védekezni a magyar, aki a karácsonyi kalácsot elmulasztotta?

A szeretet ünnepe, mondjuk mi, akik itt maradtunk egy olyan korszakból, amikor ismertek az emberek mindenféle elavult fogalmakat, megbocsátást, barátságot, gyengédséget, tiszteletet, szeretetet és egész lexikonát a szentimentális érzéseknek, amelyekről utóbb kitűnt, hogy mind csak arra valók, hogy az ember létét, boldogulását gyengítsék. Mintha csak a gazdagok engedhetnék meg maguknak a szeretet luxusát, mutatja a világ képe, mert hiszen napjainkban egyedül nekik van módjukban szeretetünket kézzelfoghatóan is bizonyítani. Ajándékot venni, ajándékot adni, mosolyt aratni, könnyet letörölni, gyermekkacajt élvezni, bús asszonyt felvidíteni, elesett embert talpra állítani, jónak lehetni a tegnapi ellenséghez, kézadással fizetni az álnokságért, szegénységet enyhíteni, a homlok mély redőit elsimogatni, vad, keserű szívbe emberséget oltani, szilaj szemét a gyűlöletnek enyhíteni, bujdosó nyomornak halk, észrevétlen léptekkel utánamenni, a magányosan sírdogálókat gyengéden felkeresni, rongyos gyermeket átkarolni, a híd karfája fölött merengő asszonyféléhez szívesen szólani, megfogni az elkeseredett kezét, megállítani a bűn felé tántorgó lépést, fölemelni a fejét annak, aki lehajtott fővel keresi a legmagasabb ágat, amelyre felköthetné magát – ez volna a gazdagok dolga a világon. – Nem, ez a dolog a szegényeké, akiknek maguknak sincs semmijük.

(1922)

Pusztasándor:

Betlehemi éj

A hold beszűrt a kunyhórepedésen,
Ezüst halmot hintett szerte szépen.
A glória már fényes messze zengett.
Elaludtak. Szendergett a Gyermekek.
Mária édesen, a bölcsőre hajolva,
József, az ács, s fejenél a szalma.
Aludt a csacsi és a hú ökör.
Ez éjjel nem riadt egy kutya se föl.
Bogrács alatt a tűz, csuporban a tej,
A fák, a bokrok, mind. És száz virágkehely.
Aludt a jóság. A tágas gádorok.
A mindig virrasztó csordapásztorok.
Egy kis bari, tán álmán, bégetett.
Sóhaja gyapjak tavába vészett.
Aludt a ház. A csend. A kispatak.
Háztető a nád. S a ház előtti pad.
Aludt a szerszám, a szíj, ostonon a nyél.
Gyalogúton, állva, elaludt a szél.
Gyöngyháztollú szárnyal mind, a madarak.
Aludt az éj is, egy nagy fa alatt...

A glória már csak szinte zümmögött,
Mint a hold zenéje alvó fű között.

A Hűség virraszt csak
Léptét hallani,
Hogy ébren legyen itt
Mindig valaki...

**A szeretet az,
ami Karácsonykor
a szobában van.
Ha egy pillanatra
abbahagyod
az ajándékok
kicsomagolását,
akkor lehet
meghallani.**

Robi (7 éves)

KULTURKÁLÓ

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„... a természet rabságából való szabadulás fejében az ember kiszolgáltatta magát annak a mesterséges környezetnek, melyet a természet legyőzését lehetővé tevő technikai fejlesztése révén hozott létre.”

(Toynbee)

PIÁRFUTÁR

Karácsonyi konfliktusok

Nagy-nagy szomjúság van bennünk a karácsonyi idill után, és azoktól az időszámításunk kezdetén történt dolgoktól – mint valami lelki narkotikumtól – teljes kikapcsolódást várnunk. Békés, konfliktusmentes ünnepet. Talán azért is, mert életünkben túl sok a megoldatlanság, a törött kapcsolat.

Ma mégis arról beszélnek, hogy mennyire nem volt konfliktusmentes az az első karácsony. Nem ünneprontó akarok lenni, hanem sokkal inkább segíteni szeretnék azoknak, akiknek szintén vannak karácsonyi kudarcuk. Gondolataimban most az a dévai orvos jár, aki – sem nem orvos, sem nem dévai már – családja nélkül, munkanélküliként „ünnepel”. Nem is olyan régen még gyönyörű háza volt, két szép gyermekkel, és jól menő vállalkozása. Úgy tudta, hogy harmonikus, boldog házasságban él, igaz, más volt ugyan az asszony valása és anyanyelve, de ő nagy-nagy kitartással, magát nem kímélve dolgozott a családjáért, s irigylésre méltó jólétet biztosított nekik. Azonban törekenynek bizonyult ez a boldogság. Felesége egy idő után elkezdte kérlelni, hogy írassa rá a vállalkozást, s amikor ezt a férfit megvette, az asszony beadta a válópert. Vajon mit érezhet most a szeretet ünnepén az, akit éppen a legbensőbb szövetségese árult el? Ráadásul most mindenki őt tartja bolondnak azért, mert így szeretett: feltétel nélkül. S az okosok azt tanácsolják neki, hogy minden meglévő és nem lévő pénzét költse bírósági perekre. Vajon karambol nélkül be tudja-e venni ezt a kegyetlen sorsfordulati hajtűkanyart? De melyikönknek nem jut ki a bajból? Itt vagyunk mi is a sebeinkkel, nyomorúságainkkal, történelmi és társadalmi hajtűöréseinkkel, és lehet, hogy félve nézünk egy olyan bibliai tükörbe, amely szintén bajt mutat. De hitem szerint ennek a magunkra vétele átváltozhat olyan szent teherré, amelytől könnyebbé lehet a sajátunk. Ezért hát lélekben álljunk most mi is a jászol köré, és szemléljük az ott történeteket!

Mária feje körül glóriát festett az utókor, de hogy milyen is lehet egy frissen szült fiatalasszony, akit útközben érnek utol a megfélemltetlenül nehéz órák, azt leginkább azok az asszonyok tudják, akiknek nehéz szülésük volt. Máriának sem volt kéznél a „megszokott orvosa”, a „szülészoba sterilitása”, hanem egyszerre kellett megküzdenie a farszót út töredelmével és a szülés kínjaival. Ki segített neki? Akadt ott egy bába abban a nagy tülekedésben? Vagy mindössze József volt utalva? Vajon amikor az angyal bejelentette neki a különleges gyermek jöttét, erre gondolt? Hogy ilyen körülmények között ad neki életet? Mennyi félnivalója lehetett: Vajon lesz-e elegendő teje, bírja-e majd a gyermek az utazást?

Mária egyszerre él át két, homlokegyenest ellenkező dolgot: a beteljesülést és a szétszakítottságot. Örömet, túlradó boldogságot, és fájdalmas sebeket. Magában össze kell dolgoznia a kétféle valóságot: királyi ígéret és véres szalmazsák. Templomi áhitat, de nem függönyökkel és szőnyegekkal borítva, hanem szalmazsákkal, sárral, esetleg állati ürülékkel. Nem légrisszítókkal illatosítva, hanem tömény istállósaggal. Nagy-nagy földi szegénység, és isteni gazdagság, mennyi ígéretekkel.

Minden anya fényes karriert álmodik a gyermekének, Mária számára mégis riasztó az, hogy alig tarthatja karjában a gyermeket, már mások is igényt tartanak rá, hiszen ezek a kisdédet ünneplő, ismeretlen pásztorok üdvözítőnek nevezik. Mária az isteni ígéreteket a szívében forgatja, pedig majd az ő anyai boldogságát is éles tűr járja át (Lk 2,35). Már most elkezdődik benne az a küzdelem, amely gyakran a női lét kettős alapelménye: kiszájtítani és felajánlani. Szeretné teljes mértékben birtokolni azt, amiért megszenvedett, mégis meg kell osztania a látogatókkal, s legfőképpen Istennel. Hányan élik át, hogy a kapott boldogságot túl gyorsan kell visszaadniuk, még mielőtt igazán megmelegedett volna náluk, vagy hogy az ajándékot

mintha csak félig tarthatnák a kezükben! Mária különös boldogsága egyben legnagyobb konfliktusforrása is.

De ott állnak a betlehemi jászol körül az egyszerű, mezítlábás hívek, a pásztorok is. Az ő helyzetük sem idilli! Nem könnyű a kijelentés hordozójának lenni. Közvetlenül szólt hozzájuk az angyal, pedig korábban úgy tudták, hogy az égi jelenés a papok és a bölcsek dolga. A pásztoroknak is munkába kellett venniük a kétféle valóságot: a beavatottságot és a kitesztettséget. Tudjuk, hogy az Újszövetség korában a pásztorok voltak a legalja társadalmi réteg, a vallásos körök számára ugyanolyan megvetett, mint a vámszedők. A státuszuk miatt a társadalom peremére került emberek most egyszerre, minden előzmény nélkül központi szerepet kapnak: papi feladatot, örömmüzenet-hirdetést, angyalszó-továbbítást. Nem kis munka a mikrofont a kezébe vennie annak, akihez szinte hozzánőtt a leghátó szék. Nem utasítottunk mi még soha vissza angyalszolgálatot azzal, hogy Istenem, ugye még Te sem kérhetsz olyat tőlem, ami a papok dolga lenne?

De a történetből van áthallás a kisebbségi lét paradigmájára is, mégpedig az, hogy éppen a peremre szorított közösség válik üzenethordozóvá. Vannak dolgok, amiket csak a széleken lehet átélni, amit a központ forgalma és tülekedése elnyom. Mintha az igazán lényeges a szélen válna láthatóvá! Az, ami a paloták lakói számára megfoghatatlan, eljut még az évezredek távolából is ahhoz, akinek van „halló füle”. A vágyva vágyott beavatódás és bennfentesség nem az elmenekülő jussa, hanem azé, aki mer hű maradni a pásztororszhoz, és képes azt küldetésé formálni.

Mert Isten ígéreteit, üzenetét valóra váltani mindig munka. A beavatottság feladatot és kockázatot jelentett a pásztoroknak. Ott kellett hagyniuk a nyáját, a hivatalos munkát és munkaidőt, és útra kellett kelniük, és a szó mellé tapasztalatot társítaniuk. Keresni és találni, nézni és a hit szemével látni: egy fiatal, hajléktalan, gyermekes házaspárban királyi szülőket, az istállóban a templomot. Óh, mennyi bizonytalanság, mennyi konfliktushelyzet, mennyi elakadási lehetőség! A pásztorok, az egyszerű, tanulatlan emberek mindezeket győzték hittel és kíváncsisággal, és nem vették el a célt. Megláthatták azt, amiről hallottak. Vajon meddig őrizték a szívükben ezt az új tudást? Ráismertek a betlehemi kisdedre a Jordán vízében keresztelkedő Jézusban? Vagy volt közöttük olyan, aki továbbkísérte őt az útján – legalább lélekben –, netán el egészen a keresztségig? Vajon mennyire futotta az angyali ígéretből? Egy biztos: a hitben, az ígéretben járás akadályai az idő múlásával nem fogytak, hanem csak nőttek. Egy angyalérintés bizonyosan nem lehetett elég. De ennek a betlehemi közösségnek van egy szótlán, rangrejtett szereplője is, akinek szintén nagy utat kellett megtennie a bölcsőig, s ez József. Az ő apaságát sem nevezhetjük konfliktusmentesnek!

Vajon amikor megpillantotta Máriát, s amikor beleszeretett, ilyen családi életre gondolt? Mit érezhetett ő a különös dicsőítések hallatán? Dagadhatott-e a keble az atyai büszkeségtől, amikor valójában nem is az övé volt a gyermek? Mégis neki kellett vállalnia a teljes szolidaritást vele s az anyjával.

Neki is munkába kellett vennie az egymásnak ellentmondó realitásokat! Magáénak vallani valamit, amit ő nem akart, ami nem tőle van. Vajon fel tud-e majd nőni ehhez a feladathoz? Tudja-e úgy nevelni, hogy erről számot adhasson majd annak, akié igazán a gyermek?

József nagy kérdése a bölcső körül, hogy beletanul-e ebbe a kölcsön-apaságba, vagy kimarad belőle? Hiszen hány férfi hagyja ki a saját apaságát különböző jogos és jogtalan indokkal, és mostohább a mostohánál is a gyermekéhez! Vajon József tud-e hű lenni a kevésben, ami olykor erőt meghaladóan sok is? Hiszen az isteni gyermek

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Mindenkor engedelmekedem a természetnek,
és meg nem kísérem, hogy én parancsoljak neki.”
(Rodin)

PIÁRFUTÁR

veszélyt is hoz rájuk! Menekülni kell vele Egyiptomba! Családi életét bevándorlóként kell elkezdni idegen kulturális és nyelvi közegben! Pedig indíthatná fiatal-felnőtt életét a falujában, megszokott környezetében, családjá és barátai segítségévé! Mindezt a sok gondot, fáradtságot Mária mástól való gyermekéért...

József gondolja megjelenít valamit, ami a férflét alapkonfliktusa: dolgozni, fáradni, felelősséget vállalni valamiért, ami nem az övé, amit soha nem birtokolhat. Megküzdene a láthatatlannal, a nálánál hatalmasabbal, de hogyan? Túlságosan közel került hozzá az isteni felségterület! A férfiminőség lényege: biztonságot, életteret nyújtani a bizonytalanban, védeni, óvni a gyengét. Irányítani – de hogyan, amikor a helyzet olyan, hogy a híres férfiész kapitulálni kényszerül? Amikor minden jó szándék mellett is holtvágányra kerülhet egy család élete! Hithős az, aki ilyenkor engedelmesen és ihletetlen nem a saját feje után menve, hanem a férfigolika helyett az irreálisnak tűnő angyalszót követve cselekszik.

Lehet, hogy József azért tudott igent mondani, mert ott a bölcsőnél átélt valamit az adoptálás misztériumból, abból, hogy Isten is befogad bennünket, megengedi, hogy az ő gyermekeinek hivatassunk (Jn 1,12). S ezt a hatalmat nekünk szabad továbbadnunk, másokat is részesítenünk ebből. Hittel téve ezt – felér akármilyen gyermeknevelési segéllyel!

A jászol körüliek életét figyelve felsőhajthatunk: Szép kis konfliktusgyűjtemény, és mindez a karácsonyi idillből! Válogathatunk belőle, ki-ki találhat magának testre szabottat.

Azért akármennyire hasonlítanak is a gubancaink, mégis van egy alapvető különbség: az, hogy ezek a bibliai konfliktushordozók mindnyájan angyal-érintett emberek. Kinek-kinek a saját túlnani éneke, álma, jelenése alaposan megkavarta nyugodt, békés életrendjét, de azért mégiscsak boldogságosan tették, amit tettek. Ők mertek jelen lenni mindkét valóságban: a „halk és szelíd szót” nem elhallgattatni, hanem életté küszködni dicsőséges és árnyékos oldalával együtt. Bolondul hittek, mert beavatottak voltak mindnyájan, de kiváltságosak is, mert földi történetük egy részét úgy hívják: üdv-történet.

Szavaik, döntéseik, sorsuk számunkra mintá, hogyan válaszolhatunk arra a meghívásra, amely nekünk is szól, mert az üdv-történelembe való beavatódás még nem ért véget. Ne akarjunk konfliktusmentes karácsonyt, ha már az az első, a bibliai sem volt az! Viszont ne hagyjuk ki az angyalérintéseket, hogy tudjuk hordozni mindkét valóságot: hittel, olykor éles karddal ájtartan, és mégis boldogan.

Vörös Éva

In: Érted vagytok 2006/6

Egyszer csak hirtelen megszólalt az a magas hang. Éles szélű, ezüstös szlopként állt a fejében. Mintha szünet nélkül csörögne egy vekker. Először azt gondolta, hogy a faxkészülék ment tükre, vagy talán a számítógépből jön a hang. Egy idő után azonban világossá vált számára, hogy a saját fejében rikoltozik.

Eltartott néhány napig, amíg időt tudott szakítani arra, hogy orvoshoz menjen. Határidők akadályozták. Fontos határidők.

„Hallásösszeomlás, tinnitusz” – mondta az orvos, amikor sietős páciense beszámolt neki az állandó éles hangról. „Azonnal infúziót! Azonnal kórházba! Miért nem jött már korábban?! Most megeshet, hogy egész életében hallani fogja ezt a hangot!”

Aztán ott feküdt egy fehérre meszelt teremben, fehér lepedőkben, zsinórok és csövek között, fejében a nem szűnő éles hanggal.

Az orvosok megállapították, hogy a páciensnek semmilyen szervi baja nincs. A tinnitusz alighanem „stresszfüggő”.

Az első napokban igen nyugtalan volt. Egyágyas szobát követelt, és hogy haladéktalanul állítsanak telefont az ágya mellé. Fontos ügyleteket kell lebonyolítania. S a telefon éppoly gyakran csörgött a kórházban, mint az irodájában.

A harmadik napon egyetlen lendülettel ugrott fel. A fülében szóló hangot megint összetévesztette az ébresztőóra hangjával. Hajnalodott, s az „ő” vekkere csörgött a fejében. „Talán valóban fel akar ébreszteni ez a hang” – gondolta féldalomban. „Talán fel akar ébreszteni eddigi életemből.”

Belső szeme előtt filmként peregtek le napjai. Iroda. Telefon. Repülőtér. Expresszvonat. Öltöny, nyakkendő. Mobiltelefon.

VEKKER A FEJBE

Meetingek. Számítások. Prezentációk. Pénz.

Mikor voltál utoljára moziban? – kérdezte meglepődve önmagától. – Vagy vitorlázni?

Csak fáradtságosan tudott visszaemlékezni erre az érzésre: szél simogatja a bőrét, lágy ringás, a lenyugvó nap, barátok, bor.

„Mikor olvastál el utoljára egy könyvet?”

Ezen a napon semmit sem tett. Kihúzta a telefonzsinórt a falból, és megtiltott minden látogatást. Furcsa nap volt. Miközben a vekker folyton csörgött a fejében, belsejéből korábbi képek törtek fel szakadatlanul: amikor még kíváncsi volt az emberekre és az életre, amikor órákon át beszélgetett, napokat töltött el egy könyvvel, a hajnali szürkületig kártyázt, s odafigyelt, ha valaki elmesélte a történetét. Éneklés. Szent céltalanság.

Elháríthatatlanul erősödött benne az az érzés, hogy elmulasztott valamit, és épp időben ébresztette fel valaki.

„Úgy elmúlnak esztendeink, mint egy sóhajlás” – figyelmeztet a 90. zsolnárt, és azt ajánlja, hogy a vége felől nézve gondoljunk életünkre.

Gondolkozz el arról, mi marad meg a végén abból, amit teszel! Mi marad a kezében, mi marad a szívedben, mi tölt el melegséggel, és mire fogsz örömmel visszaemlékezni?

És így – a vége felől szemlélve, az élet magától elrendeződik.

Az ember ekkor megkérdezi, kinek használ a munkája. És megkérdezi, szabadságot ajánl-e nekik a szabadideje. És megkérdezi, hogy áll a szeretettel meg a hűséggel. Megkérdezi, szemébe tud-e nézni a gyerekei-

nek, és miben lesz biztos a végén.

A keresztények úgy hiszik, hogy életünk végén esélyünk lesz arra, hogy mérleget vonjunk, hogyan bántunk az időnkkel. Gondosan vagy felszínesen, figyelmesen vagy izgatottan. Szeretetteljesen vagy megvetően. S azt is hiszik, hogy mindig van esélyünk arra, hogy új ritmust adjunk az időnknek, és felfrisítsuk az életünket.

Ebben már egészen apró szabályok is segíthetnek:

1. Ne próbálj mindenkinek eleget tenni!
2. Legyen elég időd a családdodra, a barátaidra, önmagadra!
3. Rendszeresen kapcsolj ki, is ne tégy semmit!
4. Szabad időnkint unatkoznod, rosszul öltözöttnek, ápolatlannak és taszítónak látszanod!
5. Hagyd abba, hogy te légy önmagad legbőszebb ellensége!
6. Nem kell mindennel egyedül megbirkóznod!

Talán az a gondolat is felrázhat minket, hogy Isten egész egyszerűen ajándékba adta nekünk az életidőnk. Életünk egyszeri arasznyi idő. Nem lehet visszacsinálni, és semmit nem lehet megismételni. Vagyis páratlan, végteleen értékes adomány, amely megérdemli, hogy elfogadjuk, megbecsüljük és megóvjuk. Ugyanakkor olyan adomány, amelyet nem muszáj hektikusan megtöltenünk mint valami üres tömlőt, hanem élvezhetjük mint valami bársonyos bort.

Johanna Haberer

In: Érted vagytok 2009/6

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„A természetben nincs hatás ok nélkül.
Ha látod az okot, nincs szükség tapasztalatra.”
(Leonardo da Vinci)

PIÁRFUTÁR

English Corner

December has arrived, it is Advent. We are all waiting for Christmas, to give and get precious moments, love and of course – presents.

My present for you is this short prayer and I wish you a merry Christmas, happy New Year and everything you wish may come true.

Send me God of power and mercy, open our hearts in welcome.

Remove the things that hinder us from receiving Christ with joy, so that we may share his wisdom and become one with him when he comes in glory, for he lives and reigns with you and the Holy Spirit, one God, for ever and ever. Amen.

Love,
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

Advent – Zeit zum Wege-legen
Advent ist die Zeit, in der man Wege legt:
Wege, die kaum mehr begangen sind,

Wege, die abgebrochen waren,
neue Wege,
Wege von Mensch zu Mensch,
vom Mann zu seiner Frau,
von der Frau zu ihrem Mann,
von den Eltern zu ihren Kindern,
von den Kindern zu ihren Eltern,
Wege zu den Nachbarn, zu den Arbeitskollegen,
Wege zu den Fernstehenden, zu Menschen in Not.
ein Licht der Anerkennung,
ein Licht der Aufmunterung,
ein Licht der Verzeihung,
ein Licht der Liebe,
ein Licht der Freude,
ein Licht der helfenden Tat.

Wir tun dies, weil ER so begonnen hat, Gott, unser Vater.

ER hat zu uns einen Weg gelegt,
damit wir zu IHM finden.

ER hat uns ein Licht angesteckt,
damit wir nicht im Finstern und im Todesschatten sitzen.
Laßt uns Wege legen und Lichter anstecken - dann ist wirklich
Advent.

(Quelle unbekannt)

Nemes Zsuzsanna

Liguori Szent Alfonz, a barokk lelkeség egyik itáliai megújítója. Mint szerzetes járta a mezőket, szőlőket, felfigyelt a munkában serénykedők dalaira. Mái nem lehet eldönteni, hogy csak lejegyezte, vagy ő a szerzője a legismertebb olasz karácsonyi éneknek. *Tu scendi dalle stelle* – *Csillagokból jössz kö-zénk* – éneklie ma is az abruzzói pásztor, amikor felballag karácsonykor a

capitólíumi lépcsőkön a bazilikába, hogy köszöntse a Bambinót, a gyermek Jézust.

Tu scendi dalle stelle,
O Re del Cielo,
e vieni in una grotta,
al freddo al gelo.

O Bambino mio Divino
Io ti vedo qui a tremar,
O Dio Beato

Ahi, quanto ti costò
l'averci amato!
A te, che sei del mondo
il Creatore,
mancano panni e fuoco;
O mio Signore!

Caro eletto Pargoletto,
Quanto questa povertà
più mi innamora!
Giacché ti fece amor
povero ancora!

Shelock Holmes is...

Kedves Olvasóim! Novemberi feladványomra szép számú helyes megfejtés érkezett, íme a legügyesebbek: Bártki Tamás 11./b, Nagy Abonyi Ádám 12./a, Liska Áron 7./b, Vácsi Máté Péter 8./a, Wéber Márk Dávid 9./a, Menkó Tamás 7./a. Gratulálók! Decemberre ezt a történetet választottam:

Quiro felügyelőhöz berontott a segédje:

- Tumbal felügyelő főbelötte magát! – jelentette lihegve.
- Tumbal felügyelő? – nézett rá Quiro kissé megdöbbenve, de aránylag nyugodtan. – Az lehetetlen. Húsz éve dolgozott a mellettem lévő szobában, de még sosem tett ilyet.
- Hát, most megtette. Búcsúlevelet is hagyott az asztalon.
- És mi áll benne?
- Valami olyasmi, hogy unja az ügyfelek meg a felettesei packázá-

sait, ezért 9 óra 32 perckor lement a rakpartra főbelöni magát. A végrendeletét megtaláljuk a zenei lexikon első kötetének kétszáz-tizenegyedik és kétszáz-tizenkettedik oldala közé csúsztatva, azzal a záradékkal, hogy a temetésén énekeljük el kórusban Mozart Don Juanjának egyszemélyes pezsgőáriáját.

– Az öreg Timbal mindig nagy tréfamester volt. Szerencsére ebből az öngyilkosságból sem igaz egy szó sem.

Kérdés: Hogyan következtette ki a felügyelő, hogy kollégája csak tréfált?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Jó fejtörést és áldott Karácsonyt!
Nagy Mariann

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Tiszteljétek a természet jogait, kövessétek a szeretet sugallatát,
s nem lesz szükségetek törvényekre.”

(Rückert)

PIÁRFUTÁR

Sanyi pedig megmondta...

Pintyi Sándor, osztályom tanulója, aki már évek óta lelkes segítőkész focikupákon mint jegyzőkönyvvezető, mondta a fiúknak: a Piarista kupát 2007-ben visszahódítottuk, tavaly megvédtük, jó lenne, ha idén sem lenne ez másképp.

Múlt szombaton rendeztük az említett általános iskolai focitornát négy csapat részvételével. Sajnos az első meccset elvesztettük 3-1-re a Rókusvárosi II. sz. Általános Iskola ellen, ami sejtette, hogy a terv nem fog megvalósulni. Utána hiába nyertünk mindkét iskola ellen: Piarista-Arany J. Általános Iskola 5-3, Piarista-Gregor J. Általános Iskola 2-1, ez csak a második helyre volt elegendő. A fiúk lelkesen és elszántan küzdöttek, de az első meccs hibáját nem lehetett kijavítani. Szeptemberben elhoztuk a Rókus-kupát, most ők vitték el a miénket, jövőre mi visszaszereljük a sajátunkat, és az övéket is itthon tartjuk.

A csapat tagjai: Máté Dániel, Bárány András, Forgács Dávid 8. B, Menkó Gábor, Keszei Viktor, Tombácz Zsolt 7. A, Paplogó Balázs, Péity Dániel, Veres Zoltán 7. B

Zsova Tamás

Próbajátékon az Atalantánál.

Novemberében meghívást kaptam egy labdarugótársammal az olaszországi Atalanta Labdarugó Akadémiára. Az ötnapos programra edzőm is elkísért. Korábban már jártunk kint, így most inkább amiatt izgultunk, megismernek-e bennünket, vajon mi is fejlődöttünk-e annyit, mint az akadémia labdarugói, és természetesen az eredményes szereplés miatt is.

Elég korán kellett felkelnünk az indulás napján hiszen reggel 6 órakor indult a repülőgép Budapestről. Megérkezésünk napján az Atalanta felnőtt csapata játszott a Rómával, így a megérkezés, szállás elfoglalása után egy kis pihenő, ebéd és már indultunk is a meccsre a klub meghívására.

A második napon együtt edzettünk a 95-ös csapattal, majd a 3. és a 4. napon edzőmeccsek és az utolsó napon újabb edzés következett. Csapatársammal mindketten jó formában voltunk, sikerült eredményesen szereplnünk. A kinti akadémisták nagyon kedvesek és segítőkészek voltak. Bár már 2 éve tanulok olaszul, azért a kommunikáció sokszor az angol, az

olasz és a magyar nyelv mixével valósult meg. Ezen jókat neveltünk, de mindig megértettük egymást.

Délelőttönként, amíg a többiek iskolában voltak mi az edző felügyeletével a kollégiumban tanultunk, igyekeztünk pótolni az iskolai tanórákat. Azért persze jutott idő egy kis városnézésre, ajándékvásárlásra is. Nekem nagyon tetszett Bergamo karácsonyi pompájában.

Az edzések és a próbajáték végén mindig izgatottan vártuk az edző és az utánpótlás igazgató, a játékosmegfigyelők véleményét, tanácsait.

Nagyon gyorsan elrepült az 5 nap remekül éreztük magunkat, újabb barátokat szereztünk és az olasz tudásunk is csiszolódott, a fociról már nem is beszélve!

Hazautazásunk előtt meghívást kaptam az Atalantától egy tornán való részvételre vendégjátékosként, így január 2-án újra utazom, amit izgatottan várok.

Januárban a szüleim is elkísérnek, ők a klub vezetésével tárgyalnak a jövő lehetőségeiről.

Forgács Dávid 8. B

Kosáreredmények

Az V. korcsoportosok (1993-94-es születésűek) jó játékkal, a városi Diákolimpia 1. fordulójában a Radnóti Miklós Gimnázium csapata ellen vereséget szenvedtek.

Csapattagok: Németh Patrik 8.b, Kammermann Kristóf 8.b, Kávássy Dani 8.b, Magda Gábor 8.b, Verba Barna 8.b, Vass Gábor 8.b, Horváth Robi 9.a, Sáró Zsombor 9.a, Márai Dani 9.a, Szarka Dávid 11.b.

Aranyosak lesznek ebben a tanévben?

A IV. korcsoportosok (1994-95-ös születésűek) kiváló játékkal a városi Diákolimpia

mérkőzésein eddig veretlenül szerepeltek. Minden mérkőzésen végig vezetve irányították a játékot.

A Karolina ellen kezdték a győzelmi sorozatot (88:26), majd az utóbbi évek városi bajnoka, a Rókus I. következett (54:45) és legutóbb a Weöres iskolát múlták fölül (60:47).

Csapattagok: Rózsa Bence 8.a, Kovács Péter 8.a, Szalay Donát 8.a, Németh Patrik 8.b, Kammermann Kristóf 8.b, Magda Gábor 8.b, Verba Barna 8.b, Vass Gábor 8.b, Glaug Flóri 8.b, Szilágyi Csaba 7.a, Bakaiy Péter 7.a, Terhes Csaba 7.a, Kasza Bence 7.a, Wéber Dávid 7.b,

Boczor Zoltán

Medencepartról

Ebben az évben is kezdetét vette a diákolimpiai szezon. Úszócsapatunk december 7-én mutathatta meg, mit tud. Szeltük a habokat legjobb úszótudásunk és elszántságunk szerint. A víz mindannyiunknak megszokott közeg, és az összefogás sem hiányzott. Eredményeinknek nagyon örültünk, bár még jobb lett volna, ha a partról csapatvezetőnk, Győri tanár úr is bízathatott volna minket. Reméljük, a megyei döntőn már nem kell nélkülözniük jó tanácsait.

	Egyéni eredmény	Csapat eredmény
Bokor Dániel	100 m pill. : Arany	6x50m gyors váltó : Arany
Takács Olivér	-	6x50m gyors váltó : Arany
Zsigri Bence	100 m gyors: Ezüst	6x50m gyors váltó : Arany
Szöllősi Benedek	100 m mell: Arany	6x50m gyors váltó : Arany
Mácsai Soma	100 m mell: Ezüst	6x50m gyors váltó : Arany
Stefán Máté	100 m hát: Ezüst	6x50m gyors váltó : Arany

Bokor Dániel-Takács Olivér 8.B

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„A természet varázsát ontja bőven: a fűben, a virágban és a kőben.
Ó, nincs a földön oly silány anyag, mely így vagy úgy ne szolgálná javad;
De nincs oly jó, melyben ne volna vész, ha balga módra véle visszaélsz!”
(Shakespeare)

Köpések aranyból

– Medjugorjében volt egy jelenés, ahol Mária megjelent néhány turistának...

– A böjt egy 40 napos időszak, húsvét első napjától hamvazószerdáig tart. Ilyenkor az emberek koplalnak, tehát nem ehetnek, csak ihatnak...

Egy nyelvtanilag (is) sajátos felfogás:

– A katolikusoknál teliholdtól és ünnepnapokon nem ehetnek

– Kik a törvénytudók?

– Minden szabályt, törvényt, a több ezret és az összeset betartották illetve még írtak is hozzá, mai nevük: filozófusok...

– Marius a szobron morcos képet vágott, nagyon római feje volt...

– Sulla tett jót, jó volt, de tett sok rosszat is...

– Caesar idején az évet 445 napra osztották be, egyesek úgy hívták, hogy a zavartság éve (Year of confusion)...

– Octavianus kikiáltotta Antonius végrendeletét... vagy valami ilyesmi...

– József jutalomból Putifár feleségét kapta feleségül...

Egy példabeszéd sajátos olvasata:

– Van 7 testvér, és az egyik felesége meghal, akkor a következő testvérnek kell feleségül vennie...

– A szaddúceusok le akarták alázni Jézust, de ügyesen kivágta magát...

– A vámosok együtt működtek a megszállott rómaiakkal...

– A vámosok mindenféle behajtók voltak...

Papp Attila gyűjtése

A szilveszteri buli már a javában tart. Egy srác odamegy egy már jó ideje ücsörgő lányhoz:

- Veled nem táncol senki?
- Nem.
- Akkor feltennéd a virslit főni?

Becsés személye		Perszóna	Eljön	Bibliai név	Bűnéjtő avumólos	Színész (Shanif)	
Megfejtés (1)							
Öletes	Létezik			Rangiel		AAA	
	Megfejtés (2)			Fél Sándor!		Eső mossa	
				E napra			
				Tavaszi szín			
Arc							Sugár
							Nátrium
Csónak							
A Depeche Mode egyik agja (Martin)					Belső Bánát!		
				Tengeri hal			
				Oda-vissza férfinév			
Oktat		Szóda közepel				Össze-vissza lázad!	Kén
		Nemzetközi Olimpiai Bizottság					Sír
				Előtagként hegyes, végző			
				Német hegyesség			
Tartó				High Densit		-ba, -be angolul	
Gyulladá				Idecipel		Gyöttelelem	
				Csendes			
				Állóvíz			Tankönyv
Az idő letele fizikában		Ferdit					

Ebben a hónapban rejtvényünk megfejtése egy karácsonyi idézet Patrocíniumhoz kapcsolódik. A megoldásokat 2010. január 8-ig kérjük bedobni a gimnázium portájánál elhelyezett szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni elektronikus levelem címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „Menni előre, hogy az Úrhoz érjünk: Légy a vezérünk!” Pólot nyert Váczi Máté Péter 8. A osztályos olvasónk.

Betlehembee...

V é g k é p (p)

HÁTSÓ FERTÁLY

EGY KLÍMAKONFERENCIA MARGÓJÁRA:

„Mit szeretne jobban a kertjébe – mandulafát, vagy olajkutat?”

(Giraudoux)

PIÁRFUTÁR